QP Code : 07347

(2½ Hours)

[Total Marks : 75

N.B. : (1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks allotted to the question.

(3) Working notes wherever necessary should form part of your answer.

(4) Calculate figures up to two decimal points wherever required.

1. (a) Select the most appropriate option and rewrite the full sentence. (Any 8) **08**

1. _________ is not a function of cost accounting.
   - Cost ascertainment
   - External reporting
   - Decision making
   - Planning and controlling
2. Imputed cost is ____________ .
   - Differential cost
   - Fixed cost
   - Variable cost
   - Notional cost
3. Direct material is ___________ .
   - Directly identifiable with the product
   - Directly identifiable with the stores department
   - Directly associated with purchase department
   - All the above
4. Order should be placed with supplier when the inventory touches _________ .
   - Re-order level
   - Danger level
   - Minimum level
   - Maximum level
5. Bonus under Halsey plan is paid at __________ .
   - 50% of Time saved
   - 75% of Time saved
   - $33^{1/3}$% of Time saved
   - 83% of Time saved
6. The method which doesn't differentiate between efficient & inefficient workers _____
   - Piece rate method
   - Time rate method
   - Halsey plan
   - None of the above

[TURN OVER

munotes.in

7. Cost of Fancy packing is included in ___________ .
   - Production overhead
   - Selling overhead
   - Administrative overhead
   - All the above
8. Overheads can be classified according to ___________ .
   - Elements
   - Functions
   - Behaviour
   - All of the above
9. Prime cost + Overheads = __________ .
   - Total cost
   - Cost of production
   - Works cost
   - All the above
10. Notional rent is recorded in _________ .
    - Cost account
    - Balance sheet
    - Financial accounts
    - None of the above

(b) State whether the following statements are True or False. (Any 7) **07**

1. Absorption means charging overheads to product.
2. Over-absorption of overheads decreases costing profit.
3. Prime cost is indirect cost.
4. Sale of Scrap is added to cost of material.
5. Profit on sale of investment is considered in cost accounts.
6. Time rate plan motivates the efficient workers.
7. In FIFO Method, Closing stock is valued at oldest prices of material.
8. Purchase order is an order to stores department to issue material.
9. In Halsey Plan, time wages are guaranteed.
10. Secondary Packaging cost is a distribution cost.

munotes.in

2. From the following information, find out value of stock by preparing stores ledger as per FIFO and Weighted Average (Perpetual) Method. **15**

Date (April 2016)	Transactions	Units	Rate per unit (₹)
1	Opening Balance	1000	50
3	Purchases	5000	60
4	Sales	3000	62.5
6	Sales	2000	62.8
8	Purchases	3000	50
9	Sales	2000	54.8
10	Sales	500	55

The weekly physical stock taking on April 7, 2016 showed a shortage of 100 units.

OR

2 (A) A Company is having two production departments namely X & Y and two service departments S1 & S2. The expenses incurred during the month of March, 2016 are as follows. **08**

Expenses	**Amount (₹)**
Staff welfare expenses	54,000
Depreciation	1,80,000
Rent & Taxes	2,80,000
Power	1,50,000
Insurance on Assets	90,000
Lighting	36,000

The following information is also available for the above departments

Particulars		X	Y	S1	S2
Direct wages	₹	1,00,000	1,00,000	50,000	30,000
Direct material	₹	1,50,000	1,00,000	5,000	---
No. of Light Points		30	15	10	5
H.P. of Machines		8	4	2	1
Value of Assets (₹ in Thousands)		100	40	30	10
No. of Workers		100	50	50	25
Floor Space (Sq. Ft.)		600	400	200	200

Prepare a Statement showing Primary Distribution of Overheads.

[TURN OVER

munotes.in

(B) Calculate earnings of a worker under Halsey Premium Plan and Rowan Premium Plan from the following: **07**

Time taken	60 hours
Time allowed	75 hours
Hourly rate	Rs. 25 per hour
Dearness allowance	Rs. 50 per day of 8 hours' work

3. Mr. Vasudeo, an employee of XYZ Ltd. gets the following emoluments & benefits: **15**

Basic wages	Rs. 42,000 per month
Dearness allowance	50% of Basic
Employees Contribution to Provident Fund	10% of Basic
Employees Contribution to E.S.I.	4% of Basic
Bonus	20% of Basic
Other allowances	Rs. 36,000 p.a.

Mr. Vasudeo works for 2000 hours per annum, out of which 200 hours are normal idle time. Employer's contribution to State Insurance (E.S.I.) and P.F. are at equal rate with employees' contribution. Mr. Vasudeo worked 25 effective hours on a Job No.5 where the cost of direct material is Rs. 60,000 and overheads are 80% of combined cost of material & labour. The sale value of job is quoted to earn profit 20% on sales.

You are required to find out effective hourly cost of Mr. Vasudeo and expected sales value of Job No.5.

OR

3 A) Calculate Machine hour rate from the following data. **08**

No. of Machines in the shop	4
Original cost of four machines	Rs. 1,53,600
Depreciation @ 10% p.a.	Straight line method
Maintenance cost -	Average Rs. 16 per day of 8 hours for 4 machines
Power -	50 paise per running hour per machine
Supervision -	for 4 machines Rs. 1280 per month
Building depreciation for 4 machines -	Rs. 160 per month
Manufacturing overheads -	Rs. 480 per month for 4 machines
Normal working days in a year	300 days
Normal idle time -	20%
Normal running -	1 Shift of 8 hours

[TURN OVER

munotes.in

B) Calculate the earnings of a worker under Time rate, Rowan system & Halsey system, from the following information. **07**

A Worker's wages for a guaranteed 48 hours week is Rs. 75 per hr. The estimated time to produce one article is 30 minutes and under an incentive plan, the time allowed is increased by 20%.

During a week, a worker produced 100 articles.

4. Following details are furnished by Omkar Ltd. of expenses incurred during the year ended 31st March 2016. **15**

Particulars	₹
Stock of Raw materials (1-4-2015)	4,00,000
Raw materials purchased	20,00,000
Stock of Raw materials (31-3-2016)	5,00,000
Carriage on purchase of raw material	40,000
General charges	40,000
Productive wages	12,00,000
Salaries of Drawings & Designing Department	1,00,000
Hire Charges of Special Equipment	50,000
Repairs to Plant & Machinery	90,000
Depreciation on Plant	60,000
Gas & Water charges	10,000
Counting house salaries	90,000
Rent, rates & taxes (office)	6,000
Depreciation on Office Furniture	4,000
Carriage on sales	36,000
Travelling expenses	54,000
Depreciation on Delivery Van	18,000
Brand Ambassador's Remuneration	54,000
Profit on sale of plant	1,000
Interest received on investment	2,000

Other Information:

1) Stock of Finished goods at the end of the year 2,000 units to be valued at cost of production.
2) No. of units produced during the year 20,000.
3) Profit desired on sales is 20%.

Prepare Cost Sheet showing various elements of cost both in total and per unit and also find out total profit and per unit profit.

OR

BCECF6A83B19137F598FE67F95C1D87B

4. Following is the Profit & Loss Account as per financial records of Shraddha Enterprises for the year ended 31st March 2016. **15**

Dr. **Cr.**

Particulars	₹	Particulars	₹
To. Raw materials consumed	2,50,000	By Sales (1,20,000 units)	7,00,000
To wages	1,00,000	By Dividend Received	45,000
To Factory expenses	3,80,000	By Interest on Deposits	10,000
To Administrative expenses	2,50,000	By Closing stock:	
To Selling expenses	4,80,000	-Finished Goods(40,000 units)	1,20,000
To Legal expenses	5,000	-Work-in-progress	40,000
To Bad debts	15,000	By Net loss	5,80,000
To IncomeTax	15,000		
	14,95,000		**14,95,000**

The Cost Accounts revealed the following :

(1) Factory overheads recovered at 20% on prime cost.

(2) Administration overheads at Rs. 3 per unit produced.

(3) Selling and distribution overheads at Rs. 4 per unit sold.

Prepare: i) Cost Statement for the year ended 31st March, 2016 and

ii) Statement of Reconciliation

5. A) Explain the Causes of Over and Under Absorption of Overheads. **08**

B) Explain in brief Cost Classification by Behaviour. **07**

OR

5. Write Short notes on **(Any Three)** **15**

a) Direct Cost

b) Economic Order Quantity (EOQ)

c) Abnormal Idle time of labour

d) Allocation of Overheads

e) Causes of difference between Financial and Costing profit

[TURN OVER

BCECF6A83B19137F598FE67F95C1D87B

(मराठी रूपांतर)

($२^{१}/_{२}$ तास) **(एकूण गुण : ७५**

सूचना :- (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
(३) उत्तरासाठीचे टाचन आवश्यक असेल तेथे उत्तराचा भाग मानला जाईल.
(४) आवश्यकता असेल तेथे अंक दोन दशांशापर्यंत काढा.
(५) इंग्रजी भाषेतील प्रश्न प्रमाण मानावेत.

१. (अ) सर्वात योग्य विकल्पाची निवड करुन पूर्ण वाक्य पुन्हा लिहा. **(कोणतेही आठ)** ०८

१) ------- हे परिव्यय लेखांकनाचे कार्य नाही.
- परिव्यय काढणे
- बर्हिगत अहवाल देणे
- निर्णय घेणे
- नियोजन आणि नियंत्रण

२) गर्भित परिव्यय ------- आहे.
- भेददर्शी परिव्यय
- स्थिर परिव्यय
- चल परिव्यय
- कल्पित परिव्यय

३) प्रत्यक्ष माल ------- आहे.
- उत्पादनाबरोबर प्रत्यक्ष ओळखता येणारा
- भांडार विभागाबरोबर प्रत्यक्ष ओळखता येणारा
- खरेदी विभागाच्यासंबंधी प्रत्यक्ष ओळखता येणारा
- वरीलपैकी सर्व

४) मालसाठा जेव्हा ------- वर पोहोचतो. तेव्हा पुरवठादाराकडे आदेश दिला पाहिजे.
- पुनर्आदेश पातळी
- धोका पातळी
- किमान पातळी
- कमाल पातळी

५) हॅल्से योजनेखाली ----- बोनस दिला जातो.
- वाचविलेल्या वेळेच्या ५०%
- वाचविलेल्या वेळेच्या ७५%
- वाचविलेल्या वेळेच्या $३३^{१/३}$%
- वाचविलेल्या वेळेच्या ८३%

[TURN OVER

६) ------- ही पद्धत कार्यक्षम व अकार्यक्षम कामगार असा भेद करत नाही.
- उक्ता दर पद्धत
- समय दर पद्धत
- हॅल्से योजना
- यापैकी एकही नाही

७) आकर्षित आवेष्ठन परिव्ययाचा समावेश -------- होतो.
- उत्पादन उपरि परिव्यय
- विक्री उपरि परिव्यय
- प्रशासकीय उपरि परिव्यय
- वरील पैकी सर्व

८) उपरि परिव्ययाचे वर्गीकरण ------ प्रमाणे केले जाऊ शकते.
- घटका
- कार्ये
- वर्तणूक
- वरील पैकी सर्व

९) मूल परिव्यय आणि उपरि परिव्यय यांची बेरीज -------- समान असते.
- एकूण परिव्यय
- उत्पादन परिव्यय
- कारखाना परिव्यय
- वरील पैकी सर्व

१०) कल्पित भाडे ------- मध्ये नोंदवले जाते.
- परिव्यय लेखे
- ताळेबंद
- वित्तीय लेखे
- वरील पैकी एकही नाही

(ब) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य आहेत ते सांगा **(कोणतेही सात)** ०७

१) अवशोषण म्हणजे उपरि परिव्यय उत्पादनावर आकारणे होय.
२) उपरि परिव्ययाचे अधिअवशोषण परिव्ययांकन नफा कमी करते.
३) मूल परिव्यय हे अप्रत्यक्ष परिव्यय आहे.
४) मोड विक्री माल परिव्ययामध्ये मिळविली जाते.
५) गुंतवणूक विक्रीवरील नफा परिव्यय लेख्यात विचारात घेतला जातो.
६) समय दर योजना कार्यक्षम कामगारांना प्रोत्साहित करते.
७) प्रथम आला प्रथम पाठविला (FIFO) या पद्धतीमध्ये अखेरीच्या साठयाचे मूल्यांकन जुन्या (पुरातन) मालाच्या किमतीने केले जाते.
८) खरेदी आदेश हा भांडार विभागाला माल पाठविण्यासाठीचा आदेश आहे.
९) हॅल्से योजनेत समय वेतनाची खात्री असते.
१०) दुय्यम आवेष्टनाचे परिव्यय हे वितरण परिव्यय आहे.

[TURN OVER

munotes.in

BCECF6A83B19137F598FE67F95C1D87B

२ खालील माहितीवरुन साठयाचे मूल्य प्रथम आला प्रथम पाठविला (FIFO) व भारांकित सरासरी (सतत) (Weighted Average-Perpetual) पद्धतीनुसार भांडार खतावणी तयार करुन शोधा. १५

दिनांक (एप्रिल २०१६)	व्यवहार	नग	दर प्रतिनग **(₹)**
१	आरंभिक शिल्लक	१०००	५०
३	खरेदी	५०००	६०
४	विक्री	३०००	६२.५
६	विक्री	२०००	६२.८
८	खरेदी	३०००	५०
९	विक्री	२०००	५४.८
१०	विक्री	५००	५५

साठयाची साप्ताहिक मोजदाद करताना ७ एप्रिल २०१६ रोजी १०० नगाची तूट आढळली.

किंवा

२ (अ) कंपनीचे एक्स आणि वाय असे दोन उत्पादन विभाग आणि एस्१ व एस्२ असे दोन सेवा विभाग आहेत. मार्च २०१६ या महिन्यातील खर्च खालीलप्रमाणे आहेत. ०८

खर्च	रक्कम **(₹)**
कर्मचारी कल्याण खर्च	५४,०००
घसारा	१,८०,०००
भाडे व कर	२,८०,०००
शक्ती	१,५०,०००
मालमत्तेवरील विमा	९०,०००
वीज	३६,०००

वरील विभागांची अधिक माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

तपशिल	विभाग			
	एक्स	वाय	एस१	एस२
प्रत्यक्ष मजूरी ₹	१,००,०००	१,००,०००	५०,०००	३०,०००
प्रत्यक्ष माल ₹	१,५०,०००	१,००,०००	५,०००	--
वीज पॉईंट संख्या	३०	१५	१०	५
यंत्रांची अश्वशक्ती	८	४	२	१
मालमत्ता मूल्य (रु. हजारात)	१००	४०	३०	१०
कामगार संख्या	१००	५०	५०	२५
जागा (चौ. फूट)	६००	४००	२००	२००

उपरीपरिव्ययाचे प्राथमिक वितरण पत्रक तयार करा.

[TURN OVER

munotes.in

BCECF6A83B19137F598FE67F95C1D87B

(ब) खालील माहितीवरुन एका कामगाराची मिळकत हॅल्से प्लॅन आणि रोवन प्लॅन नुसार काढा. ०७

घेतलेला वेळ	६० तास
दिलेला वेळ	७५ तास
तासाचा दर	रु. २५ प्रति तास
महागाई भत्ता	रु. ५०प्रतिदिन ८ तास कामासाठी

३. मि.वासूदेव एक्स.वाय.झेड.कंपनीचा कर्मचारी असून त्याला खालील वित्तलब्धी आणि फायदे मिळतात. १५

मूळ वेतन	– रु. ४२,००० प्रति महिना
महागाई भत्ता	– मूळ वेतनाच्या ५०%
कर्मचाऱ्याचे भविष्य निर्वाह निधी अंशदान	– मूळ वेतनाच्या १०%
कर्मचारी राज्य विम्यातील कर्मचाऱ्याचे अंशदान	– मूळ वेतनाच्या ४%
बोनस	– मूळ वेतनाच्या २०%
इतर भत्ते	– रु. ३६,००० प्रति वर्ष

मि. वासूदेव वर्षामध्ये २,००० तास काम करतो. त्यातील २०० तास सामान्य निष्क्रिय वेळ आहे. मालकाचे राज्य विमा आणि भविष्यनिर्वाह निधीमधील अंशदान कर्मचाऱ्यांच्या अंशदान दरासमान आहे. मि. वासूदेव याने काम नं. ५ साठी २५ प्रभावित तास काम केले.त्या कामासाठी प्रत्यक्ष माल परिव्यय रु. ६०,००० आणि उपरि परिव्यय एकत्रित माल आणि मजूरी परिव्ययाच्या ८०% आहे. या कामाचे विक्री मूल्य विक्रीच्या २०% नफा मिळेल असे ठरविले आहे. मि.वासूदेवचे प्रभावित तास परिव्यय काढा आणि काम नं. ५ या कामाचे अपेक्षित विक्रीमूल्य काढा.

किंवा

३. (अ) खालील माहितीवरुन यंत्र तास दर काढा. ०८

यंत्रशाळेतील यंत्र संख्या	४
चार यंत्राचे मूळ परिव्यय	₹ १,५३,६००
घसारा प्रतिवर्ष १०% दराने	स्ट्रेट लाईन पद्धतीनुसार
देखभाल परिव्यय	सरासरी रु. १६ प्रति दिवस ४ यंत्रासाठी ८ तासांकरीता
शक्ती	५० पैसे प्रति तास प्रति यंत्र
पर्यवेक्षण	प्रति महिना रु. १,२८०, ४ यंत्रासाठी
इमारत घसारा – प्रति महिना	₹ १६०, ४ यंत्रासाठी
कारखाना उपरि परिव्यय	₹ ४८० प्रति महिना ४ यंत्रासाठी
वर्षातील कामाचे सामान्य दिवस	३०० दिवस
सामान्य निष्क्रिय वेळ	२०%
सामान्य कामकाज	८ तासाची १ पाळी

[TURN OVER

munotes.in

(ब) खालील माहितीच्या आधारे समय दर, रोवन पद्धत आणि हॅल्से पद्धत नुसार कामगारांची मिळकत काढा. ०७

आठवडयाच्या ४८ तासासाठी हमी वेतन प्रति तास रु. ७५ आहे. एका नगाचे उत्पादन करण्यासाठी अंदाजित वेळ ३० मिनिटे असून या वेळेते प्रेरक योजनेखाली २०% वाढ केली आहे. आठवडयाच्या कालावधीमध्ये कामगाराने १०० वस्तू तयार केल्या.

४. ओंकार लि. च्या ३१ मार्च, २०१६ रोजी संपणाऱ्या वर्षातील खर्चाची माहिती खालीलप्रमाणे दिली आहे. १५

तपशिल	₹
कच्चा मालसाठा (१-४-२०१५)	४,००,०००
कच्चा माल खरेदी	२०,००,०००
कच्चा मालसाठा (३१-३-२०१६)	५,००,०००
कच्चा माल खरेदीवरील वाहन खर्च	४०,०००
सामान्य खर्च	४०,०००
उत्पादक मजूरी	१२,००,०००
आरेखन आणि रेखांकन पगार	१,००,०००
भाडयाने घेतलेल्या विशेष साधन सामग्रीचा खर्च	५०,०००
सयंत्राचे व यंत्राचा दुरुस्ती खर्च	९०,०००
सयंत्र घसारा	६०,०००
गॅस व पाणी खर्च	१०,०००
गणना स्थानाचा पगार	९०,०००
भाडेपट्टी व कर (कार्यालय)	६,०००
कार्यालयीन फर्निचरवरील घसारा	४,०००
विक्री वाहतूक खर्च	३६,०००
प्रवास खर्च	५४,०००
वितरण वाहन घसारा	१८,०००
ब्रॅण्ड अॅम्बेसॅडरचे मानधन	५४,०००
सयंत्र विक्रीवरील नफा	१,०००
गुंतवणूकीवरील मिळालेले व्याज	२,०००

इतर माहिती :-

१.पक्क्या मालाच्या २००० नगाच्या अखेरच्या साठ्याचे मुल्यांकन हे उत्पादन परिव्ययानुसार करावयाचे आहे.
२.सदर वर्षात २०,००० नगाचे उत्पादन केले.
३.नफ्याचे विक्रीवरील प्रमाण २०% अपेक्षित आहे.

परिव्ययपत्रक तयार करुन विविध परिव्ययाच्या घटकानुसार एकूण परिव्यय व प्रति नग परिव्यय व तसेच एकूण नफा व प्रति नग दाखवा.

किंवा

[TURN OVER

munotes.in

४. श्रध्दा एंटरप्राईजेसच्या दि. ३१ मार्च, २०१६ अखेर वित्तीय संदर्भानुसार नफा व तोटा पत्रक खालीलप्रमाणे आहे :- १५

तपशिल	₹	तपशिल	₹
वापरलेला कच्चा माल	२,५०,०००	विक्री (१,२०,००० नग)	७,००,०००
वेतन	१,००,०००	मिळालेला लाभांश	४५,०००
कारखाना खर्च	३,८०,०००	ठेवीवरील व्याज	१०,०००
प्रशासकिय खर्च	२,५०,०००	अखेरीचा साठा :	
विक्री खर्च	४,८०,०००	– पक्का माल (४०,००० नग)	१,२०,०००
विधी खर्च	५,०००	– प्रक्रिया अधिन	४०,०००
बुडीत कर्ज	१५,०००	निव्वळ तोटा	५,८०,०००
आयकर	१५,०००		
	१४,९५,०००		**१४,९५,०००**

परिव्यय लेखे खालील माहिती दर्शवितात.

१) मुळ परिव्ययाच्या २०% कारखाना उपरि परिव्यय आकारले आहेत

२) प्रशासकिय उपरि परिव्यय ₹ ३ प्रति उत्पादन नग आहे.

३) विक्री व वितरण उपरि परिव्यय ₹ ४ प्रति विक्री नग आहे.

तयार करा –

१) ३१ मार्च २०१६ वर्ष अखेर परिव्यय पत्रक आणि

२) समायोजन पत्रक

५. (अ) उपरि परिव्यय अधि आणि न्यून आकारणीची कारणे स्पष्ट करा. ०८

(ब) परिव्ययाचे वर्तणूकीनूसार वर्गीकरण थोडक्यात स्पष्ट करा. ०७

किंवा

५. खालीलपैकी कोणत्याही **तीन**वर टिपा लिहा :- १५

अ) प्रत्यक्ष परिव्यय

ब) लाभदायक आदेश नगसंख्या

क) कामगारांचा असामान्य निष्क्रिय वेळ

ड) परिव्ययाचे वाटप

इ) वित्तीय आणि परिव्यय नफा या दोहातील फरकाची कारणे.

----

munotes.in